



PÕLLUMAJANDUSAMET

# Nõuded taimekaitsetööde teostamisel ja koostöö mesinikega

**Katrin Kikkas**

Põllumajandusamet

06.03.2018



Euroopa Maaelu Arengu  
Põllumajandusfond:  
Euroopa investeeringud  
maapiirkondadesse

# Seadusandlus

- **Taimkaitsevahendite turulelubamist reguleerib :**
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009
- **Taimkaitsevahendite alast järelevalvet reguleerib Eesti siseriiklik seadusandlus:**
- Taimkaitseseadus
- Põllumajandusministri 29.11.2011. a määrus nr 90  
„Taimkaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded“
- Eesti Vabariigi valitsuse 26.06.2014. a määrus nr 103  
„Põllumajandusloomade register“
- Loomatauditõrjeseadus

# Taimekaitsevahendi turule lubamine

- Taimekaitsevahend saab Eestis turule loa alusel, menetlemine võtab umbes poolteist aastat
- Enne kui PMAs tehakse otsus, kas taimekaitsevahend saab Eestis turule või mitte, hinnatakse:
  - a) füüsikalisi-keemilisi omadusi,
  - b) toksikoloogilisi ja ökotoksikoloogilisi omadusi, sealhulgas mõju mesilastele,
  - c) taimekaitsevahendi looduses käitumist ja levikut,
  - d) võimalikke jääke toidus,
  - e) efektiivsust taimekahjustajatele ja põllukultuuridele.

# Taimkaitsevahendi turule lubamine

## Eesmärk on:

- Tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonnakaitse kõrge tase
- Taimkaitsevahendeid võib kasutada:
  - 1) järgides rangelt kasutusjuhendit
  - 2) ainult ettenähtud kultuuridele
  - 3) lubatud kulunormide piires
  - 4) õigetal kasutusaegadel

# Koostöö mesinike ja VTAGA

- Juhis tegutsemiseks mesilaste suurenenud suremuse põhjuste välja selgitamiseks - vastu võetud kolmepoolisel kohtumisel VTAs 28.11.2017
- Infovoldik „Mesinikud ja taimekaitse – kes, mida ja kuidas tegema peab?“ Uuendatud trükiversioon 12.02.2018. Eraldi lisalehel PMA, VTA ja usaldusmesinike kontaktid. Leitav:
- <http://www.pma.agri.ee/index.php?id=104&sub=132&sub2=958>

# Mesiniku kohustus

- Edastada andmed PRIA põllumajandusloomade registrisse

Registris peavad olema nii turustamise eesmärgil kui ka oma tarbeks tegutsevad mesilad sõltumata mesilasperede arvust.

Täpne mesila asukoht ning mesiniku kontaktid registris võimaldavad põllupidajatel leida tema läheduses olevate mesilate kohta infot PRIA veebikaardilt.

- Teavitada oma mesila olemasolust naabruses asuvaid taimekaitsevahendi kasutajaid

Põllumajandusloomade register seda kohustust ei täida, vaid hõlbustab üksnes taimekaitsevahendi kasutajal esimesena mesiniku poole pöördumist juhul, kui mesiniku kontaktandmed on kättesaadavad.

# Taimekaitsevahendi kasutaja kohustus

- Teavitada kavandatavast taimekaitsetööst vähemalt 48 tundi enne pritsimise alustamist (täna kehtiv)

Teavitada tuleb mesinikku, kes on oma mesila olemasolust teada andnud ja kelle mesitarud asuvad kuni 2 km kaugusel põllust, kus taimekaitsevahendit kavatsetakse kasutada.

Mesinik saab jälgida oma mesilaste tegevust ja vajadusel võtta kasutusele ettevaatusabinõud.

# Taimekaitsevahendi kasutamise üldnõuded

- Kasutada vastavalt pakendi märgistusele (loa tingimused)
- Taimekaitsevahendi arvestuse pidamine (põlluraamat)
- Tuule kiirus alla 4 m/s
- Tuule suund (triivi vältimine)
- Temperatuur alla 25°C
- Kasutuspiirangute, sh puhvertsoonide ja veekaitsevööndite arvestamine
- Taimekaitsetunnistuse olemasolu
- Isikukaitsevahendite kasutamine
- Integreeritud taimekaitse – võimalusel mehaaniliste tõrjevõtete eelistamine keemilistele



# Taimekaitsevahendi kasutamise üldnõuded

- Taimekaitsevahendi õhust pritsimise ja õitsvate taimede pritsimise keeld.
- Õitsvaid taimi võib erandina pritsida vaid siis, kui taimekaitsevahendil on vastav mäрге ja sellisel juhul võib seda teha varahommikul või hilisõhtusel ajal (kell 22.00 – 05.00), mil mesilased ei lenda.

# Mida teha, kui on hukkunud tavapärasest rohkem mesilasi?

- Mesinik teavitab mesilaste massilisest hukkumisest volitatud veterinaararsti või maakonna veterinaar keskuse järelevalveametnikku.
  - Massiliseks loetakse mesilaste hukkumine on siis, kui mesilasperes on hukkunud korraga ühe ööpäeva jooksul enam kui 10% lennumesilastest (VTA).
  - Veterinaar keskuse järelevalveametnik teavitab võimalikust taimekaitsevahendite väärkasutusest PMA taimekaitse järelevalveametnikku.
  - VTA ja PMA ametnikud viivad läbi sündmuskoha ülevaatus, võetakse vajadusel proovid nii hukkunud mesilastest kui taimsest materjalist, mesilas viiakse läbi epidemioloogiline uuring.

# Taimekaitsevahendi väärkasutamised

- Kontrollide käigus on PMA tuvastatud, et taimekaitsevahendite puhul on mesilaste hukkumist põhjustanud eelkõige nende vale kasutamine (ehk kasutusnõuete rikkumine).
- Taimekaitsevahendite nõuetekohase kasutamise tagajärjel mesilaste hukkumisi ei ole tuvastatud.
- Peamiseks mesilaste suurenenud hukkumise põhjuseks läbi viimaste aastate on olnud taimekaitsevahendites kasutatav toimeaine dimetooat.
- Dimetooati sisaldavad taimekaitsevahendid on Eestis turule lubatud, kuid pole lubatud kasutada rapsi pritsimiseks.

## 2018 prioriteedid

- Senisest enam kontrole viiakse läbi rapsikasvatajate juures
- Õitsvast rapsist võetakse proove võimaliku väärkasutuse väljaselgitamiseks õitsemise ajal (etteteatamata kontrollid)
- Teadlikkuse tõstmine TKV kasutajate hulgas



PÕLLUMAJANDUSAMET

# Täna !

[katrin.kikkas@pma.agri.ee](mailto:katrin.kikkas@pma.agri.ee)